

2020/03

Transporto ir saugojimo sektoriaus tendencijos

Užimtumo
tarnyba

Veiklą vykdo 8,6 tūkst. įmonių, kuriose investicijos didėjo 13,3 proc., darbo našumas – 13,2 proc.

2020 m. pradžioje veiklą transporto ir saugojimo ekonominėje veikloje (toliau – transporto ir saugojimo sektorius) vykdė 8,6 tūkst. ūkio subjektų, t. y. 8 proc. visų šalyje veikiančių ūkio subjektų. Palyginti su 2019 m., ūkio subjektų skaičius augo 204 vnt. arba 2,4 proc. Tendencijos rodo, kad nuo 2012 m. transporto ir saugojimo sektoriuje veiklą vykdančių subjektų skaičius nuosekliai auga.

Pastaruju metu transporto ir saugojimo sektoriaus įmonės ypač susiduria su besikeičiančia aplinka. Technologinis progresas, skaitmenizacija, automatizacija, išmaniųjų sistemų plėtra ir savivaldžiai automobiliai keičia transporto ir saugojimo sektorių. Šią kaitą atspindi didėjančios investicijos. Pasaulinės sandėlių valdymo ir logistikos procesų automatizavimo rinkos vertė pernai viršijo 53 mlrd. USD, o 2023 m. peržengs 80 mlrd. USD¹. Lietuvos statistikos departamento duomenimis, 2019 m. transporto ir saugojimo sektoriaus įmonių investicijos į materialųjį turtą sudarė 946 mln. Eur ir, palyginti su 2018 m., padidėjo 13,3 proc. Transporto ir saugojimo sektoriaus įmonių investicijos 2019 m. sudarė 13,4 proc. visų šalies investicijų. Daugiausia transporto ir saugojimo sektoriuje į ilgalaikį materialųjį turtą investuoja sausumos transporto ir transportavimo vamzdynais (apie 69 proc.) bei sandėliavimo ir transportui būdingų paslaugų (apie 24 proc.) veiklą vykdančios įmonės. Mažiausia investicijų dalis – oro transporto, pašto ir pasiuntinių (kurjerių) veiklos įmonėse.

Technologiniai pokyčiai sudaro sąlygas žmonėms susitelkti į sudėtingesnes ir didesnę pridėtinę vertę kuriančias užduotis, užuot atlikus pasikartojančius darbus. Lietuvos statistikos departamento duomenimis, transporto ir saugojimo sektoriuje darbo našumas 2018 m. sudarė 48,9 tūkst. eurų vienam užimtajam, tai yra 19,4 tūkst. eurų daugiau nei šalies ūkyje, kur darbo našumas – 29,5 tūkst. eurų vienam užimtajam. Palyginti su 2017 m., darbo našumas transporto ir saugojimo sektoriuje augo 13,2 proc. Didžiausias darbo našumas buvo nekilnojamojo turto operacijų sektoriuje (69,5 tūkst. eurų vienam užimtajam), mažiausias – žemės ūkyje, miškininkystėje ir žuvininkystėje (13,3 tūkst. eurų vienam užimtajam), švietimo sektoriuje (13,4 tūkst. eurų vienam užimtajam) ir kitose aptarnavimo veiklose (12 tūkst. eurų vienam užimtajam).

Politiniai sprendimai šalyje ir už jos ribų, priimami teisės aktai dažnai iš esmės keičia transporto ir saugojimo sektoriaus įmonių veiklą, prioritetus. Pavyzdžiui, šio sektoriaus išskirtinumas – dažnos įmonių darbuotojų komandiruotės į užsienio valstybes, todėl įmonės turi laikytis tos užsienio valstybės, į kurią vykstama, įstatymų. Daug iššūkių transporto ir saugojimo sektoriaus laukia įgyvendinant naujus teisės aktus. Lietuvos Respublikos Vyriausybė 2019 m. spalio 16 d. priėmė nutarimą², kuriuo padidinta darbo užmokesčio riba, nuo kurios priklauso vykstančių į užsienio komandiruotes darbuotojų dienpinigių apmokestinimas pajamų mokesčiu, t. y. reikalaujama komandiruojamiems vairuotojams mokėti 1,65 minimalios mėnesinės algos (MMA) koeficientą (įsigaliojo 2020 m. sausio 1 d.). 2019 m. gruodžio 12 d. Europos Parlamentas, Europos Sąjungos Taryba ir Europos Komisija priėmė „Mobilumo paketą“³, kuriuo keičiami teisės aktai dėl vairuotojų poilsio laiko, vairuotojų komandiravimo ir kabotažinių pervežimų kitos ES šalies viduje (tikėtina įsigalios 2021 m. lapkričio–gruodžio mėn.). Lietuvos nacionalinės vežėjų automobilių asociacijos „Linava“ teigimu, tai gali paskatinti Lietuvos kapitalo įmonių steigimą ir automobilių parko didėjimą užsienio valstybėse.

Per metus užimtųjų skaičius išaugo 21 proc.

Nors transporto ir saugojimo veiklą vykdančių subjektų skaičius kasmet nuolat auga, tačiau užimtųjų skaičius sistemingu, nuolatiniu augimu nepasižymi. 2019 m. ketvirtą ketvirtį šalyje buvo

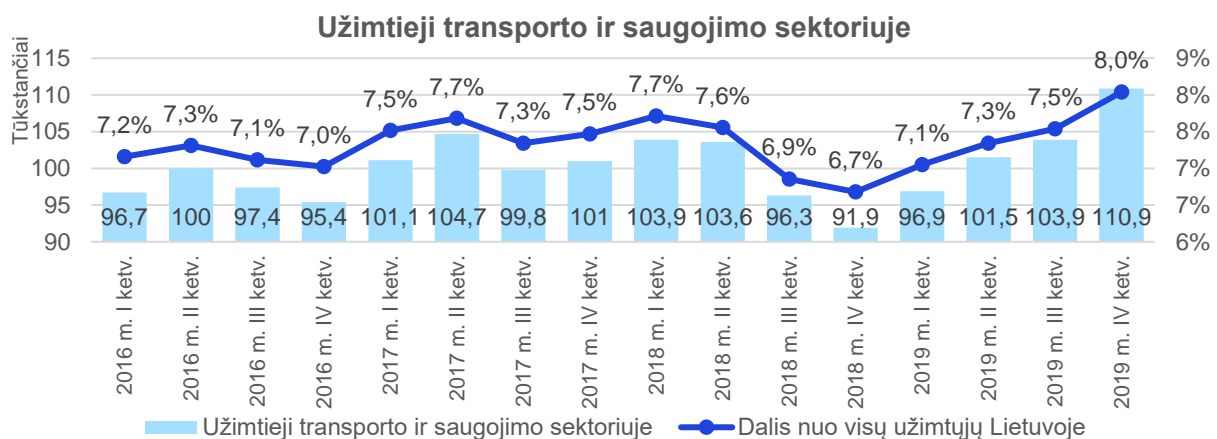
¹ „Verslo žinios“. Sandėliuose – vis daugiau robotų, jų kūrėjai išgyvena investicijų bumą. 2020-01-12.

² Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2019 m. spalio 16 d. priimtas nutarimas „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2003 m. sausio 28 d. nutarimo Nr. 99 „Dėl komandiruočių sąnaudų atskaitymo iš pajamų taisyklių patvirtinimo“ pakeitimo“.

³ <https://www.europarl.europa.eu/news/lt/press-room/20190402IPR34671/ep-patvirtino-pozicija-del-reikalavimu-vezejams-ir-vairuotojams>

1,4 mln. užimtųjų⁴, iš jų transporto ir saugojimo sektoriaus įmonėse dirbo 110,9 tūkst. arba 8,0 proc. visų užimtųjų. Užimtųjų skaičius išaugo 20,7 proc., palyginti su 2018 m. atitinkamu laikotarpiu.

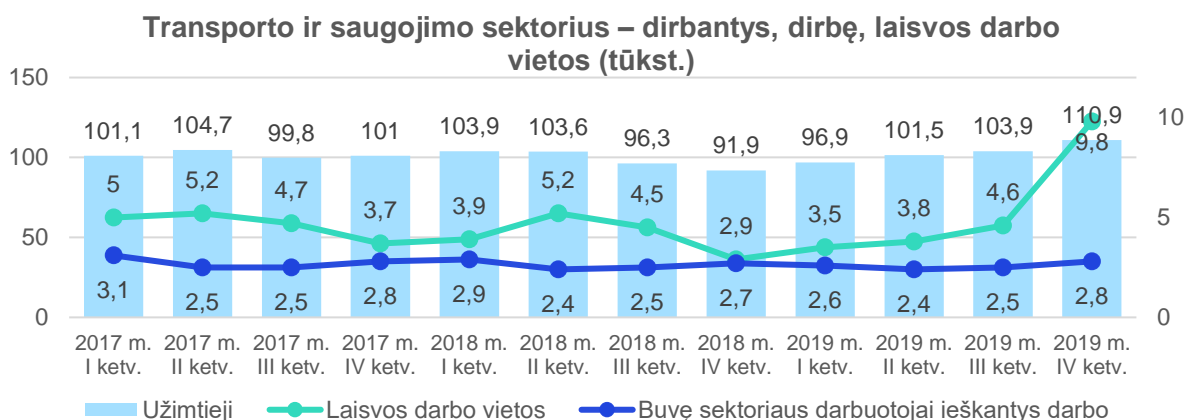
Pastaruosius ketverius metus užimtųjų transporto ir saugojimo sektoriuje skaičius svyravo nuo 91,9 tūkst. iki 110,9 tūkst. Šiuo metu šiame sektoriuje dirba didžiausias užimtųjų skaičius. Lietuvos statistikos departamento duomenys rodo, kad daugiausia užimtųjų dirba pirmąjį ir antrąjį ketvirtį. Mažiausias užimtųjų transporto ir saugojimo sektoriuje skaičius buvo 2018 m. ketvirtą ketvirtį (91,9 tūkst.) ir nuo to laiko padidėjo 20,7 proc. Tokia užimtųjų skaičiaus dinamika rodo, kad transporto ir saugojimo sektoriaus įmonės išnaudoja darbo santykių galimybes, prisitaikydamos prie rinkos pokyčių ir laiku priimdamos sprendimus, t. y. greitai įdarbindamos ir atleisdamos darbuotojus.

Šaltinis: Lietuvos statistikos departamento duomenys

Laisvų darbo vietų registruota 9,8 tūkst. – daugiausia per pastaruosius trejus metus

Užimtumo tarnybos duomenimis, 2019 m. ketvirtą ketvirtį transporto ir saugojimo sektoriaus darbdaviai laisvų darbo vietų registravo 9,8 tūkst. Tai didžiausias registruotų laisvų darbo vietų skaičius per pastaruosius trejus metus. Be to, tai beveik du kartus daugiau nei sektoriaus vidurkis – Užimtumo tarnybos trejų metų duomenys rodo, kad transporto ir saugojimo sektoriaus darbdaviai per ketvirtį registruoja vidutiniškai 4,7 tūkst. laisvų darbo vietų, t. y. vidutiniškai 4,6 proc. nuo užimtųjų šiame sektoriuje skaičiaus.

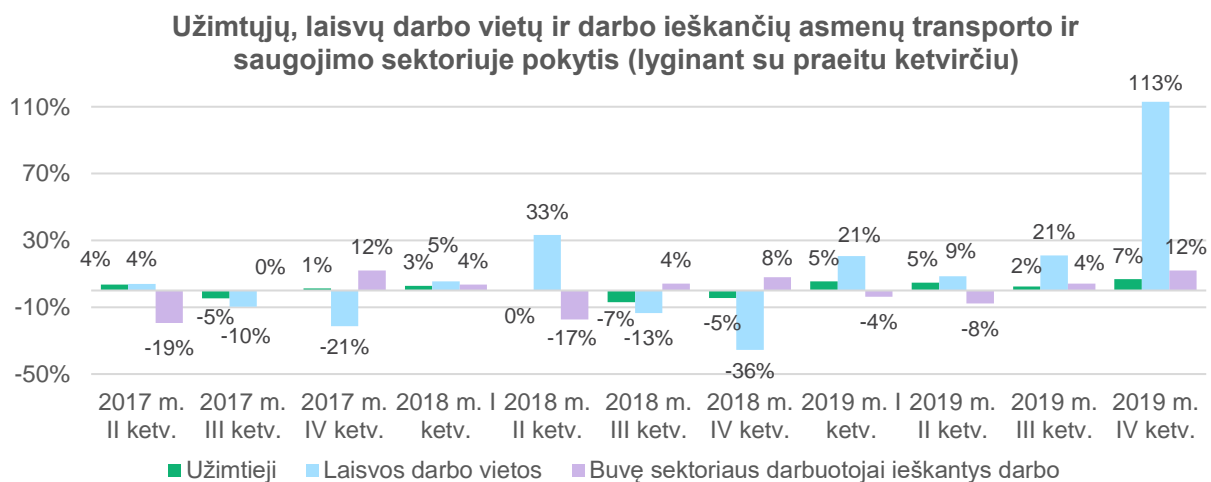

Šaltiniai: Lietuvos statistikos departamentas ir Užimtumo tarnyba

⁴ Lietuvos statistikos departamento duomenimis, užimti gyventojai – 15 metų ir vyresni asmenys, dirbantys bet kokią darbą, gaudantys už jį darbo užmokesį pinigais ar išmoką natūra arba turintys pajamų ar pelno.

Nors užimtųjų transporto ir saugojimo sektoriuje skaičius kiekvieną ketvirtį svyruoja, tačiau Užimtumo tarnybos duomenys rodo, kad šiame sektoriuje dirbusių darbuotojų, kurie ieško darbo, registravimosi Užimtumo tarnyboje skaičius sąlyginai stabilus ir nepriklauso nuo užimtųjų sektoriuje pokyčio. Geresnio darbo, darbo sąlygų ar atlyginimo kiekvieną ketvirtį ieško nuo 2,4 tūkst. iki 3,1 tūkst. buvusių transporto ir saugojimo sektoriaus darbuotojų.

Gerokai išaugęs registruotų laisvų darbo vietų skaičius 2019 m. ketvirtą ketvirtį prieštarauja rinkoje girdimiems nuogąstavimams, kad dėl besikeičiančių rinkos sąlygų ir sudėtingėjančio teisinio reguliavimo transporto ir saugojimo sektoriaus įmonės bankrutuos ar nutrauks veiklą Lietuvoje ir persikels į užsienio valstybes. Taip pat išskirtinai didelis registruojamų laisvų darbo vietų skaičius nėra adekvatus nedideliame užimtųjų transporto ir saugojimo sektoriuje skaičiaus augimui ir didėjančiam darbo ieškančiųjų srautui. Tai suponuoja, kad didelis registruojamų laisvų darbo vietų skaičius nerodo realaus darbuotojų trūkumo, o tikėtina yra „išpučia“ nesamą transporto ir saugojimo sektoriaus darbuotojų poreikį, pavyzdžiui, dėl užsieniečių įdarbinimo Lietuvoje sąlygų ar profesijų įtraukimo į profesijų, kurių darbuotojų trūksta Lietuvos Respublikoje, sąrašą. Visa tai kelia abejonų dėl transporto ir saugojimo sektoriaus įmonių tvaraus ir darnaus veikimo darbo rinkoje bei teiginių, kad Lietuvos gyventojai nepatenkina darbuotojų poreikio.

Šaltiniai: Lietuvos statistikos departamentas, Užimtumo tarnyba ir jos skaičiavimai

Transporto ir saugojimo sektoriaus įmonių optimistinės ateities nuotaikas rodo planai didinti darbo vietų skaičių

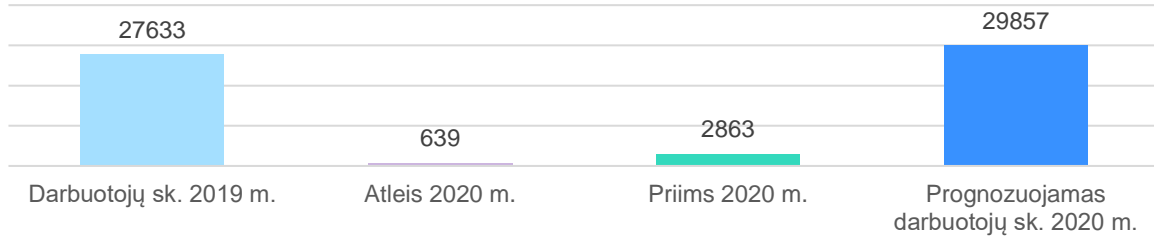
Užimtumo tarnybos 2019 m. apklausoje⁵ dalyvavo 348 transporto ir saugojimo sektoriaus darbdaviai, kurių įmonėse dirba 27,6 tūkst. darbuotojų. Transporto ir saugojimo sektoriaus darbdaviai 2020 m. planuoja steigti 2,9 tūkst. naujų darbo vietų. Prognozuojama, kad apklausoje dalyvavusiose įmonėse 2020 m. dirbs 29,9 tūkst. asmenų – 8 proc. daugiau nei 2019 m.

Daugiausia naujų darbo vietų transporto ir saugojimo sektoriuje numatoma steigti Kauno, Šiaulių, Vilniaus ir Jurbarko savivaldybėse. Šalies savivaldybėse Užimtumo tarnybos apklaustų transporto ir saugojimo sektoriaus darbdavių 2020 m. planuojamų steigti laisvų darbo vietų statistika pateikiama šios apžvalgos priede (žr. 4 priedą).

Daugiausia naujų darbo vietų planuoja sukurti krovininio kelių transporto ir keleivių vežimo autobusais mieste ar priemiestyje veikla užsiimančios įmonės.

⁵ Užimtumo tarnyba, rengdama trumpalaikes (vienerių metų) darbo rinkos prognozes, kurių tikslas – laiku numatyti priemones nedarbo pasekmių švelninimui, darbo pasiūlos ir paklausos srautus bei poreikį paslaugų efektyvumo didinimui, kasmet atlieka darbdavių apklausas. Didžiausias dėmesys buvo skiriamas darbdavių atsakymams į klausimus, orientuotus į verslo veiklos tendencijas ir perspektyvas, darbo vietų steigimą ir likvidavimą įmonėse, darbuotojams keliamus reikalavimus, kvalifikaciją ir kompetencijas. Plačiau apie tai galite rasti: <https://uzt.lt/darbo-rinka/metine-prognoze/>

Prognozuojami darbuotojų skaičiaus pokyčiai transporto ir saugojimo sektoriuje

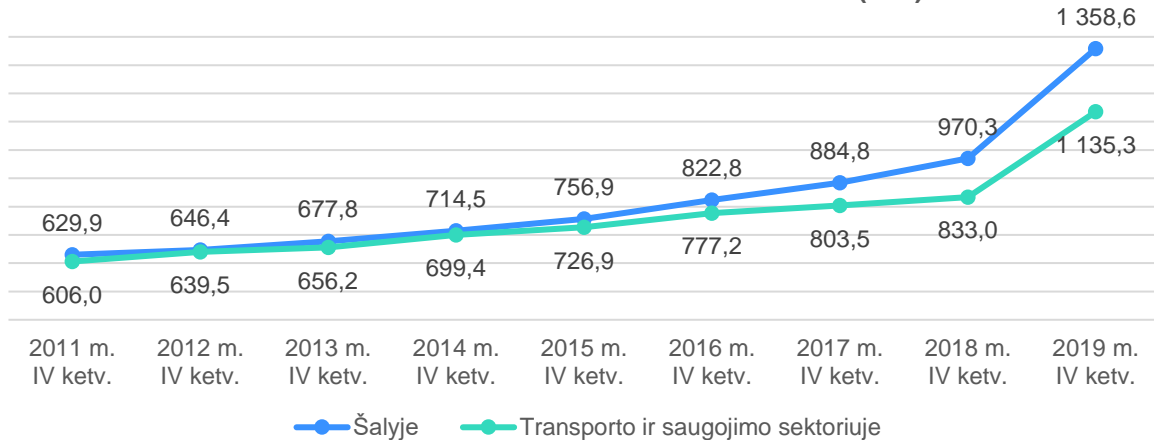

Vidutinis mėnesinis darbo užmokestis 16,4 proc. mažesnis ir kyla lėčiau nei šalyje

Viena opiausių transporto ir saugojimo sektoriaus sričių – darbuotojų atlyginimai ir socialinės garantijos. Transporto ir saugojimo sektorius išsiskiria santykinai mažomis darbo užmokesčio sąnaudomis dėl reikšmingos dienpinigiais išmokamos vairuotojų darbo pajamų dalies, kuri nėra apmokestinama GPM ir jiems netaikomos socialinio ir sveikatos draudimo įmokos.

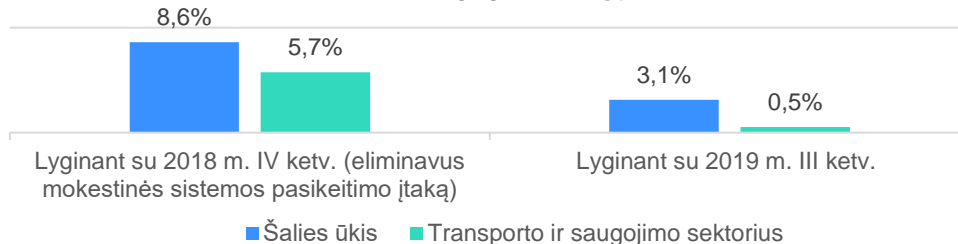
Statistikos departamento duomenimis, 2019 m. ketvirtą ketvirtį transporto ir saugojimo sektoriuje vidutinis mėnesinis bruto darbo užmokestis buvo 1135,3 Eur, o šalyje – 1358,6 Eur. Taigi, vidutinis mėnesinis bruto darbo užmokestis transporto ir saugojimo sektoriaus įmonėse buvo 16,4 proc. mažesnis už vidutinį šalies darbo užmokestį. Be to, transporto ir saugojimo sektoriuje vidutinis mėnesinis bruto darbo užmokestis auga lėčiau nei šalyje. Mažas darbo užmokestis ir jo lėtas augimas yra viena iš priežasčių, dėl ko trūksta darbuotojų transporto ir saugojimo sektoriuje.

Vidutinis mėnesinis bruto darbo užmokestis (Eur)

Šaltinis: Lietuvos statistikos departamentas

Vidutinio mėnesinio bruto darbo užmokesčio augimas 2019 m. IV ketv.

Šaltinis: Lietuvos statistikos departamentas

Šiais metais transporto ir saugojimo sektoriuje tikėtinas vidutinio mėnesinio bruto darbo užmokesčio didėjimas, nes Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimu nuo 2020 m. sausio 1 d. didėjo darbo užmokesčio riba, nuo kurios priklauso vykstančių į užsienio komandiruotes darbuotojų dienpinigių apmokestinimas pajamų mokesčiu. Dienpinigiai neapmokestinami pajamų mokesčiu, jei darbo užmokestis didesnis arba lygus 1,65 minimalios mėnesinės algos, t. y. 1001,55 Eur (iki 2019 m. pabaigos darbo užmokestis turėjo būti didesnis arba lygus 1,3 minimalios mėnesinės algos, t. y. 721,5 Eur).

Užimtumo tarnybai atlikus skaičiavimus pagal Valstybinio socialinio draudimo fondo valdybos prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos (toliau – „Sodra“) vidutinio darbo užmokesčio duomenis⁶, matyti, kad 2019 m. pirmąjį pusmetį didžiausias darbo užmokestis prieš mokesčius transporto ir saugojimo sektoriaus įmonėse buvo keleivinio ir krovininio oro transporto (atitinkamai 2666,60 Eur ir 2440,15 Eur), mažiausias – taksi (433,05 Eur), jūrų ir pakrančių keleivinio vandens transporto (537,16 Eur) įmonėse (detaliau žr. 1 priedą), t. y. transporto ir saugojimo sektoriaus įmonėse skirtumas tarp didžiausio ir mažiausio vidutinio darbo užmokesčio – šeši kartai.

TOP 10 didžiausių vidutinių mėnesinių darbo užmokesčių (prieš mokesčius) transporto ir saugojimo sektoriaus įmonėse 2019 m. I pusmetį

Profesija	Vidutinis mėnesinis darbo užmokestis, Eur
Keleivinis oro transportas	2667 Eur
Krovininis oro transportas	2440 Eur
Transportavimas vamzdiniais	2258 Eur
Vandens transportui būdingų paslaugų veikla	2211 Eur
Oro transportui būdingų paslaugų veikla	2057 Eur
Krovinių tvarkymas	2040 Eur
Krovininis geležinkelio transportas	1745 Eur
Jūrų ir pakrančių krovininis vandens transportas	1502 Eur
Kita pašto ir pasiuntinių (kurjerių) veikla	1441 Eur
Krovinių gabenimo agentų ir ekspeditorių veikla	1416 Eur

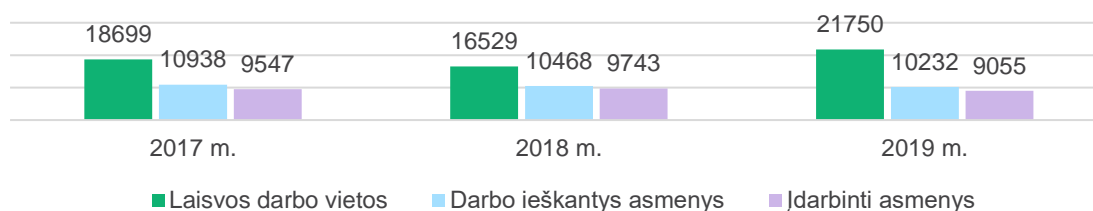
Šaltiniai: „Sodra“ ir Užimtumo tarnybos skaičiavimai

Daugiausia darbo pasiūlymų – tarptautinio krovinių vežimo transporto priemonės vairuotojams ir vairuotojams ekspeditoriams Šiauliuose

2019 m. transporto ir saugojimo sektoriaus darbdaviai Užimtumo tarnyboje registravo 21,8 tūkst. darbo pasiūlymų, t. y. 8,8 proc. visų darbo skelbimų. Palyginti su 2018 m., laisvų darbo vietų registruota 31,6 proc. daugiau. Kas antras darbo pasiūlymas transporto ir saugojimo sektoriuje registruotas Šiaulių ir Vilniaus miestų savivaldybėse, t. y. 12 tūkst. arba 55,2 proc. (žr. 2 priedą).

⁶ Į skaičiavimus įtraukti įmonių, turinčių daugiau nei 3 apdraustus valstybinio socialiniu draudimu darbuotojus. Vidutinis transporto ir saugojimo sektoriaus atskirų ekonominių veiklų darbo užmokestis apskaičiuotas konkrečioje veikloje dirbančių darbuotojų darbo užmokesčių sumą padalinant iš šioje veikloje dirbančių darbuotojų skaičiaus.

Laisvos darbo vietos, darbo ieškantys ir įsidarbinę asmenys transporto ir saugojimo sektoriuje

Šaltinis: Užimtumo tarnyba

Užimtumo tarnybos duomenimis, 2019 m. transporto ir saugojimo sektoriuje laisvų darbo vietų buvo du kartus daugiau nei ieškančių darbo asmenų, dirbusių šio sektoriaus įmonėse. Situacija skiriasi atskirose savivaldybėse ir pagal konkrečias profesijas. 2019 m. transporto ir saugojimo sektoriaus darbuotojų labiausiai trūko Šiauliuose (darbo ieškančiam asmeniui teko 20 laisvų darbo vietų) ir Akmenės rajone (darbo ieškančiam asmeniui teko 9 laisvos darbo vietos; žr. 3 priedą). Nors transporto ir saugojimo sektoriuje darbo vietų registruojama daugiau, tačiau 2019 m. įsidarbino 9,1 tūkst. darbo ieškojusių asmenų – 7,1 proc. mažiau nei 2018 m.

TOP 10 transporto ir saugojimo sektoriaus įmonių daugiausia registravusių laisvų darbo vietų Užimtumo tarnybos informacinėje sistemoje, 2019 m.

Įmonė	Vidutinis darbuotojų skaičius, 2019-12	Vidutinis darbo užmokestis, Eur	Registruotų laisvų darbo vietų skaičius (proc. nuo vidutinio darbuotojų sk.)	Įdarbintų asmenų skaičius	Darbo skelbimuose nurodytas mėnesinis darbo užmokestis, Eur
UAB „KLP transport“	1175	599,92	3302 (281%)	8	740–773
UAB „Termolita“	1608	586,89	2669 (166%)	41	555–750
UAB „TRASIS“	1632	612,78	2258 (138%)	11	560–800
AB „Lietuvos paštas“	4720	858,45	1434 (30%)	773	180–3141
UAB „LT Logic“	434	1192,87	930 (214%)	234	555–1020
UAB „ATN BUS RENT“	48	562,73	874 (1821%)	16	310–2500
UAB „TERMO trans“	1128	593,48	316 (28%)	48	741
UAB „Olego transportas“	270	829,95	309 (114%)	37	555–1259
UAB „Saudingos autotransportas“	673	590,00	300 (45%)	6	722
UAB „RUSKO“	36	646,53	246 (683%)	48	600–1000

Šaltiniai: „Sodra“ ir Užimtumo tarnyba

Užimtumo tarnybos informacinėje sistemoje 2019 m. daugiausia laisvų darbo vietų iš transporto ir saugojimo sektoriaus įmonių registravo UAB „KLP transport“ (3,3 tūkst. darbo vietų arba 14,5 proc. visų darbo vietų transporto ir saugojimo sektoriuje), UAB „Termolita“ (atitinkamai 2,7 tūkst., 11,8 proc.) ir UAB „TRASIS“ (atitinkamai 2,3 tūkst., 9,9 proc.). UAB „KLP transport“ daugiausia ieškojo tarptautinio krovinių vežimo transporto priemonės vairuotojų ir logistikos specialistų (vadybininkų), UAB „Termolita“ – vairuotojų ekspeditorių, UAB „TRASIS“ – tarptautinio

krovinių vežimo transporto priemonės vairuotojų. Nors šios įmonės išsiskiria didele darbuotojų paklausa, tačiau įdarbino vos 0,7 proc. visų transporto ir saugojimo sektoriuje įdarbintų asmenų. Daugiausia asmenų įdarbino AB „Lietuvos paštas“ (773, t. y. 8,5 proc. visų transporto ir saugojimo sektoriuje įdarbintų asmenų).

Paklausiausi darbo rinkoje 2019 m. buvo tarptautinio krovinių vežimo transporto priemonės vairuotojai, vairuotojai ekspeditoriai, automobilio ar mikroautobuso vairuotojai, logistikos specialistai, laiškininkai, autobuso vairuotojai, tarptautinio keleivių vežimo transporto priemonės vairuotojai, transporto specialistai.

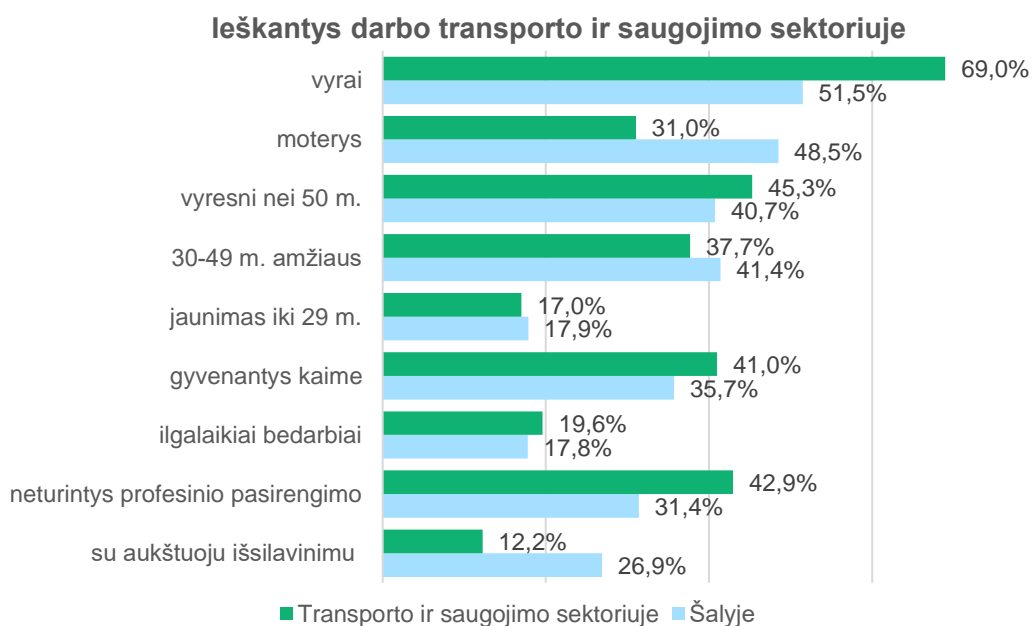
Tarp ieškančių darbo transporto ir saugojimo sektoriuje dominuoja vyrai, vyresni nei 50 m., neturintys profesinio pasirengimo

Ieškantys darbo transporto ir saugojimo sektoriaus įmonėse pagal išsilavinimą, kvalifikaciją ir amžių				
Asmens išsilavinimas ir kvalifikacija	Specialistams	Kvalifikuoto	Nekvalifikuoto	iš viso
Aukštasis	2,9%	3,4%	5,9%	12,2%
Turi profesinę kvalifikaciją (su viduriniu, pagrindiniu ar pradinu išsilavinimu)	2,1%	14,6%	28,1%	44,8%
Nekvalifikuoti	1,8%	6,6%	34,6%	43,0%
iš viso	6,8%	24,6%	68,6%	100,0%

■ – asmenys iki 29 m. amžiaus, ■ – nuo 30 m. iki 49 m. amžiaus, ■ – asmenys virš 50 m. amžiaus
 Pastaba: lentelėje diagramomis pavaizduota kiekvienos dalies ieškančių darbo pasiskirstymas pagal amžių.

Šaltinis: Užimtumo tarnyba

2019 m. daugiausia darbo pasiūlymų transporto ir saugojimo sektoriuje pateikta kvalifikuotiems darbininkams (72,9 proc.), mažiausia – nekvalifikuotiems (7,8 proc.). Tuo tarpu nekvalifikuotą darbą dirbti pageidautų du iš trijų transporto ir saugojimo sektoriaus įmonėse darbo ieškančių asmenų. Kas antras transporto ir saugojimo sektoriaus įmonėse nekvalifikuoto darbo ieškantis asmuo turi kvalifikaciją, dažnai nesusijusią su transporto ir saugojimo sektoriumi.

Šaltinis: Užimtumo tarnyba

Transporto ir saugojimo sektoriaus įmonėse, palyginus su visais darbo ieškančiais asmenimis šalyje, dažniau darbo ieško vyrai ir maždaug du kartus mažesnė dalis asmenų, turinčių aukštąjį išsilavinimą. Tačiau šio sektoriaus įmonėse darbą tikisi susirasti didesnė nei šalyje dalis vyresnių nei 50 m. asmenų, taip pat neturinčių profesinio pasirengimo, ilgalaikių bedarbių, gyvenančių kaime.

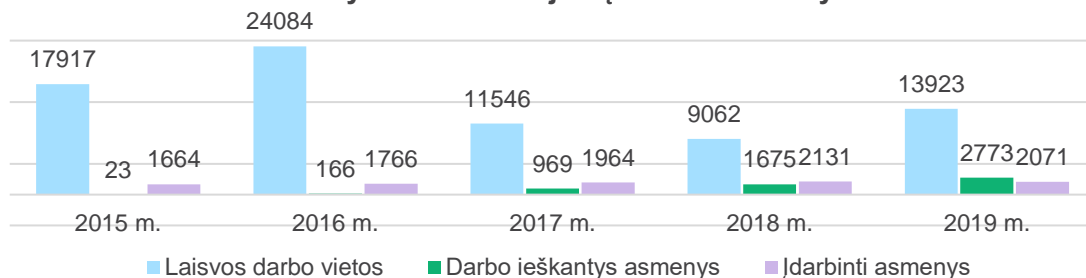
Populiariausios profesijos (pagal asmenų pageidavimą) transporto ir saugojimo sektoriaus įmonėse	
Vyrų	Moterų
Pagalbinis darbininkas (56 proc.)	Pagalbinis darbininkas (88,9 proc.)
Automobilio vairuotojas (12,3 proc.)	Sandėlininkas (2,3 proc.)
Vairuotojas ekspeditorius (4,3 proc.)	Logistikos specialistas [vadybininkas] (2,1 proc.)
Sunkvežimio vairuotojas (2,3 proc.)	Prekių fasuotojas (1,2 proc.)
Automobilinio krautuvo vairuotojas (2,2 proc.)	Automobilio vairuotojas (0,7 proc.)
Sandėlininkas (2,1 proc.)	Logistas (0,5 proc.)
Automobilių šaltkalvis (2 proc.)	Laiškininkas (0,5 proc.)
Automobilių mechanikas (1,9 proc.)	Dispečeris (0,4 proc.)

Sunkiasvorių sunkvežimių ir krovinių transporto priemonių vairuotojui – 27 laisvos darbo vietos

Viena populiariausių ir daugiausiai darbuotojų turinti profesija Lietuvoje – vairuotojai, kurių didžioji dauguma dirba transporto ir saugojimo sektoriuje. Remiantis „Sodros“ duomenimis, sunkiasvorių sunkvežimių ir krovinių transporto priemonių vairuotojų (toliau – vairuotojai) profesija patenka į 30 daugiausiai atstovų šalyje turinčių profesijų sąrašą. 2019 m. gruodžio mėn. buvo 78,2 tūkst. šios profesijos atstovų, t. y. 2,2 proc. arba 1,7 tūkst. daugiau nei prieš metus. Pažymėtina, kad dėl nuolatinės paklausos, tarptautinio krovinių vežimo transporto priemonės vairuotojo profesija nuo 2017 m. I pusmečio įtraukiama į profesijų, kurių darbuotojų trūksta Lietuvos Respublikoje, sąrašą. Todėl plačiau apžvelgsime, kaip per pastaruosius kelerius metus kito vairuotojų padėtis darbo rinkoje, su kokiais iššūkiais jie susiduria.

Užimtumo tarnybos duomenimis, daugiausia laisvų darbo vietų vairuotojams darbdaviai registravo 2016 m. Vėlesniais metais vairuotojų paklausa mažėjo. Taip pat nuo 2015 m. daugėjo vairuotojo darbo ieškančių asmenų skaičius, tačiau šios profesijos darbuotojų trūkumas išliko vis dar didelis. Vairuotojų trūko ne vien dėl to, kad buvo nepakankamai jų parengta, bet ir dėl emigracijos. Kai kurios darbo vietos buvo sunkiau užpildomos dėl siūlomo žemesnio darbo užmokesčio ar sudėtingų darbo sąlygų. Šios profesijos nepatrauklumą lemia ilgai trunkančios komandiruotės, nutolinimas nuo šeimos, nepatogus darbo grafikas, rizika kelyje ir sveikatos problemos dėl nuolatinio sėdimo darbo.

Laisvos darbo vietos vairuotojams ir tokio darbo ieškantys asmenys bei vairuotojais įdarbinti asmenys

Šaltinis: Užimtumo tarnyba

2015–2019 m. laikotarpiu daugiausia laisvų darbo vietų Užimtumo tarnybos informacinėje sistemoje registruota tarptautinio krovinų vežimo transporto priemonės vairuotojams. Didžiausia jų paklausa buvo 2016 m., vėlesniais metais jų poreikis mažėjo. Tikėtina, kad paklausa mažėjo dėl teisinio reguliavimo pasikeitimų, t. y. nuo 2017 m. Į pusmečio ši profesija įtraukta į profesijų, kurių darbuotojų trūksta Lietuvos Respublikoje, sąrašą, todėl darbdaviai gali paprasčiau įsileisti trūkstamą darbo jėgą iš trečiųjų šalių. Nors 2019 m. vienas tarptautinio krovinų vežimo transporto priemonės vairuotojas ieškodamas darbo galėjo rinktis iš 27 laisvų darbo vietų, visgi 2019 m. laisvų darbo vietų skelbta 1,7 karto mažiau nei 2016 m.

Profesija	2015 m.		2016 m.		2017 m.		2018 m.		2019 m.	
	Pasiūla	Paklausa	Pasiūla	Paklausa	Pasiūla	Paklausa	Pasiūla	Paklausa	Pasiūla	Paklausa
Vairuotojai	23	17917	166	24084	969	11546	1675	9062	2773	13923
Tarptautinio krovinų vežimo transporto priemonės vairuotojas	4	15972	42	21495	180	9118	259	6765	430	11603
Savivarčio vairuotojas	2	165	3	187	27	241	55	252	1671	1275
Sunkiasvorio sunkvežimio vairuotojas	5	245	24	409	171	388	319	474	504	515
Sunkvežimio vairuotojas	10	1123	92	1497	567	1297	1003	1147	83	252
Vilkiko [treilerio] vairuotojas	1	195	3	123	14	202	27	135	45	99
Šiukšliavežio vairuotojas	0	165	0	286	0	201	0	173	3	77
Bortinio sunkvežimio vairuotojas	1	7	1	12	4	31	4	39	11	57
Automobilinės cisternos vairuotojas	0	20	0	33	3	42	2	41	8	25
Pavojingųjų krovinų vežimo transporto priemonės vairuotojas	0	25	1	42	3	26	6	36	18	20

82 proc. įdarbintų vairuotojais vairuoja sunkvežimį

Per penkerių metų laikotarpį, tarpininkaujant Užimtumo tarnybos specialistams, vairuotojais įdarbinti 9596 asmenys, daugiausia (46,8 proc.) – sunkvežimio vairuotojais.

2019 m. daugiausia įdarbinta sunkvežimių (977 asmenys arba 47,2 proc. visų įdarbintų vairuotojais), sunkiasvorių sunkvežimių (713, 34,4 proc.) ir tarptautinio krovinų vežimo transporto priemonių vairuotojų (256, 12,4 proc.). Ši įdarbinimo tendencija nesikeičia trejus pastaruosius metus.

Profesija	2015 m.	2016 m.	2017 m.	2018 m.	2019 m.
Vairuotojai	1664	1766	1964	2131	2071
Sunkvežimio vairuotojas	741	746	986	1042	977
Sunkiasvorio sunkvežimio vairuotojas	218	359	453	627	713
Tarptautinio krovinų vežimo transporto priemonės vairuotojas	570	507	400	338	256
Savivarčio vairuotojas	63	75	58	63	69
Vilkiko [treilerio] vairuotojas	40	38	34	18	32
Šiukšliavežio vairuotojas	13	20	18	25	12
Bortinio sunkvežimio vairuotojas	4	4	7	3	6

Pavojingųjų krovinių vežimo transporto priemonės vairuotojas	15	7	6	9	5
Automobilinės cisternos vairuotojas	0	10	2	6	1

Didžiausias darbo ieškančių vairuotojų darbdavys – UAB „Manvesta“

Užimtumo tarnybos duomenimis, UAB „Manvesta“ (veikla – krovinių kelių transportas) įdarbino daugiausia vairuotojų per penkerius metus. „Sodros“ duomenimis, 2019 m. gruodžio mėn. UAB „Manvesta“ dirbo 869 darbuotojai, mėnesio vidutinis darbo užmokestis – 905 Eur.

TOP 10 įmonių, tarpininkaujant Užimtumo tarnybai, įdarbinusių daugiausia vairuotojų

Įmonės pavadinimas	2015 m.	2016 m.	2017 m.	2018 m.	2019 m.	Iš viso
UAB „Manvesta“	6	13	19	42	54	134
UAB „Termolita“	28	20	24	23	19	114
UAB „Vlantana“	29	16	13	12	10	80
UAB „Ekonovus“	6	11	17	14	15	63
UAB „HOPTRANS“	6	22	14	7	8	57
UAB „TRASIS“	13	18	9	13	4	57
UAB „Šilutės automobilių keliai“	9	18	16	5	2	50
UAB „Transorloja“	8	14	11	9	11	53
AB „Akmenės cementas“	5	14	8	6	10	43
A. Griciaus autotransporto įmonė	4	10	9	15	5	43

20 tūkst. tarptautinio krovinių vežimo transporto priemonės vairuotojų – trečiųjų šalių piliečiai

Užimtumo tarnybos duomenimis, pastaruosius dvejus metus vairuotojų paklausa viršija pasiūlą penkis kartus. Atsižvelgiant į šį darbdavių poreikį, kaip minėta anksčiau, tarptautinio krovinių vežimo transporto priemonės vairuotojo profesija nuo 2017 m. I pusmečio nuolat įtraukiama į profesijų, kurių darbuotojų trūksta Lietuvos Respublikoje, sąrašą.

Transporto ir saugojimo sektoriaus įmonės vairuotojų trūkumo problemą, atsiradusią dėl nedidelio susidomėjimo profesija, demografinės krizės ir Lietuvos vairuotojų prioriteto geresnėms darbo sąlygoms Vakarų Europoje, įmonės sprendžia ieškodamos vairuotojų iš trečiųjų šalių (dažniausiai iš Ukrainos ir Baltarusijos). „Sodros“⁷ duomenimis, Lietuvoje dirbančių užsieniečių skaičius artėja link 2 proc. visų dirbančiųjų Lietuvoje. Pagal profesijas išsiskiria sunkiasvorių sunkvežimių ir krovinių transporto priemonių vairuotojai, kurių yra beveik 17 tūkst. (dirbančių nuolat arba pagal terminuotą darbo sutartį).

⁷ „Sodra“. Lietuvoje dirbančių užsieniečių skaičius per metus išaugo beveik dukart. 2019-11-29. <https://www.sodra.lt/lt/naujienos/lietuvoje-dirbanciu-uzsienieciu-skaicius-per-metus-isaugo-beveik-dukart>

2019 m. užsieniečiams darbo pagrindu išduota 37,5 tūkst. nacionalinių vizų. Taip pat išduota 28,7 tūkst. leidimų laikinai gyventi (darbo pagrindu), iš jų 20 tūkst. – tarptautinio krovinių vežimo transporto priemonės vairuotojams⁸.

Norint įdarbinti trečiųjų šalių pilietį pagal profesiją, neįtrauktą į darbo rinkoje trūkstamų profesijų sąrašą, reikalingas Užimtumo tarnybos leidimas dirbti ar sprendimas, kad užsieniečio darbas atitinka Lietuvos Respublikos darbo rinkos poreikius. 2019 m. Užimtumo tarnyba išdavė 9,1 tūkst. sprendimų ar leidimų dirbti. Iš jų 719 (8 proc.) – įdarbinti pagal transporto ir saugojimo sektoriaus profesijas. Dažniausia darbinama tarptautinio keleivių vežimo transporto priemonės vairuotojais, elektrinio krautuvo vairuotojais, automobilio vairuotojais, logistikos specialistais (vadybininkais) ir vairuotojais ekspeditoriais.

Lietuvoje dirbančių užsieniečių situacija ateityje gali kisti dėl numatytų kvotų užsieniečiams taikymo, nes 2020 m. liepos 1 d. įsigalios Užsieniečių teisinės padėties įstatymo 57¹ straipsnio nuostata dėl kvotų užsieniečiams, kurie atvyksta į Lietuvą dirbti pagal profesiją, įtrauktą į profesijų, kurių darbuotojų trūksta Lietuvoje, sąrašą, nustatymo.

2,5 tūkst. vairuotojų kvalifikaciją/kompetenciją įgyja profesinio mokymo metu, sėkmingai dirba – 63 proc.

Užimtumo tarnyba, įvertinusi darbo rinkos poreikius ir siekdama derinti darbo rinkos pasiūlą ir paklausą, organizuoja profesinį mokymą. Iš visų dalyvavusiųjų profesiniame mokyme – kas trečias (31 proc.) arba 2,5 tūkst. asmenų rinkosi įvairių kategorijų transporto priemonių vairuotojų bei krautuvo vairuotojų mokymo programas. Tačiau stebimas ženklus dalyvių skaičiaus mažėjimas. 2017 m. vairuotojo profesijos mokėsi daugiau nei 12,6 tūkst. klientų, 2018 m. – beveik 7 tūkst., 2019 metais – 2,5 tūkst. Išsamūs 2016–2018 m. duomenys pateikti 6 priede.

Klientų aptarnavimo departamentas	Dalyviai						Efektyvumas		
	Pradėjo dalyvauti PM iš viso	Iš jų vairuotojų PM programose	Vairuotojų MP, proc.	Dalyvavo per 2019 m. vairuotojų rengimo MP	Baigė dalyvavimą	Nutraukė dalyvavimą PM programoje	po 3 mėn.	po 6 mėn.	po 12 mėn.
Kauno	2716	760	28,0	821	731	8	48%	71%	68%
Klaipėdos	1094	523	47,8	568	518	2	43%	66%	60%
Panevėžio	1495	374	25,0	418	370	1	48%	66%	60%
Šiaulių	1069	277	25,9	300	281	1	39%	59%	57%
Vilniaus	1889	630	33,4	714	648	6	44%	69%	65%
Iš viso / vidutiniškai	8263	2564	31,0	2821	2548	18	45%	67%	63%

Vairuotojo profesiją įgijusių dirbančių asmenų skaičius auga. Praėjus 3 mėn. po kvalifikacijos ar kompetencijos įgijimo dirbo 45 proc. asmenų (padidėjo 5 proc. punktais), po 6 mėn. – 67 proc. (padidėjo 8 proc. punktais), po 12 mėn. dirbo 63 proc. vairuotojo profesiją įgijusių asmenų.

2019 m. daugiausia asmenų (59,9 proc.), besimokančių vairuotojo profesijos, buvo sudarę trišales sutartis, t. y. įsipareigoję dirbti, darbdavys – įdarbinti ne trumpiau nei 6 mėnesių laikotarpiui, o Užimtumo tarnyba finansavo profesinį mokymą.

⁸ Migracijos departamento prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos duomenys.

Metai	Dvišalė sutartis	Trišalė sutartis
2016 m.	3094	2146
2017 m.	5186	2044
2018 m.	4481	1760
2019 m.	1029	1535

Užimtumo tarnybos duomenys rodo, kad 2019 m. formalus vairuotojų mokymo apimčių rodiklis beveik grįžo į 2017 m. lygį ir buvo 55,5 proc. 2017 m. formalus vairuotojų mokymo apimtys mažėjo (vidutiniškai apie 4 proc. punktus per metus). 2018 m. darbo ieškančių asmenų, pasirenkančių vairuotojų mokymų programas, suteikiančias vairuotojo kvalifikaciją, skaičius išaugo ir siekė 60,1 proc.

Teritorinė darbo birža / Klientų aptarnavimo departamentas	2016 m.	2017 m.	2018 m.	2019 m.
Alytaus	54,2%	46,9%	-	-
Kauno	56,4%	52,8%	59,9%	53,8%
Klaipėdos	60,1%	49,8%	58,9%	54,3%
Marijampolės	56,5%	57,7%	-	-
Panevėžio	63,1%	53,7%	62,8%	57,8%
Šiaulių	67,6%	60,8%	61,2%	61,7%
Tauragės	49,8%	53,4%	-	-
Telšių	57,6%	53,5%	-	-
Utenos	60,9%	62,2%	-	-
Vilniaus	58,1%	54,8%	58,2%	54,4%
Vidutiniškai	58,4%	54,3%	60,1%	55,5%

2019 m. mažiausias integracijos lygis buvo po 3 mėn. nuo neformalios vairuotojų mokymo programos baigimo (35 proc.), didžiausias – praėjus 6 mėn. po mokymų baigimo (67 proc).

Klientų aptarnavimo departamentas	Po 3 mėn.		Po 6 mėn.		Po 12 mėn.	
	Formalaus mokymo	Neformalaus mokymo	Formalaus mokymo	Neformalaus mokymo	Formalaus mokymo	Neformalaus mokymo
Kauno	54%	39%	71%	69%	67%	69%
Klaipėdos	51%	33%	66%	66%	57%	65%
Panevėžio	56%	36%	65%	69%	58%	63%
Šiaulių	45%	30%	58%	62%	55%	60%
Vilniaus	51%	35%	70%	66%	65%	65%
Vidutiniškai	52%	35%	67%	67%	61%	65%

Dėl vairuotojų mokymosi specifikos ir dėl būtinybės išlaikyti vairuotojo egzaminą VĮ „Regitra“, šios profesijos įsidarbinimo rodikliai per 3 mėn. nuo mokymų baigimo nėra aukšti. Ne visi klientai išlaiko egzaminą, todėl po 3 mėn. dirba tik apie pusė formalųjį mokymą baigusių asmenų ir apie 35 proc. baigusių neformalias programas.

Populiariausia – motorinių transporto priemonių kroviniams vežti vairuotojų mokymo programa, 67 proc. ją baigusiųjų dirba

2019 m. vairuotojų profesinis mokymas buvo vykdomas pagal 154 skirtingas programas. Populiariausia išlieka motorinių transporto priemonių kroviniams vežti vairuotojų mokymo programa pradinei profesinei kvalifikacijai įgyti skubos tvarka. Ją pasirinko 28,0 proc. asmenų, nuspendusių įgyti vairuotojo profesiją. Programos efektyvumas padidėjo 4,6 proc. punkto ir siekia 66,9 proc.

Mokymo programa	Dalyvių sk.	Efektyvumas (dirba po 6 mėn.)
Motorinių transporto priemonių kroviniams vežti vairuotojų mokymo programa pradinei profesinei kvalifikacijai įgyti skubos tvarka	718	66,9%
Krautuvų vairuotojo mokymo programa	217	63,4%
Motorinių transporto priemonių keleiviams vežti vairuotojų mokymo programa pradinei profesinei kvalifikacijai įgyti skubos tvarka	177	80,6%
C ir CE kategorijų motorinių transporto priemonių vairuotojas	138	56,6%
Motorinių transporto priemonių kroviniams vežti vairuotojų periodinio profesinio mokymo programa	78	-
C ir CE kategorijų transporto priemonių vairuotojas	63	73,3%
C ir CE kategorijų motorinių transporto priemonių vairuotojo mokymo programa	57	66,1%
C ir CE kategorijų transporto priemonių vairuotojo mokymo programa	56	73,8%
TR2 kategorijos traktorių vairuotojų (traktorininkų) mokymo programa	56	51,2%
C ir CE kategorijų kelių transporto priemonių vairuotojo neformaliojo profesinio mokymo programa	44	75,0%

Efektyviausia mokymo programa kaip ir kiekvienais metais – motorinių transporto priemonių keleiviams vežti vairuotojų mokymo programa pradinei profesinei kvalifikacijai įgyti skubos tvarka. Praėjus šešiams mėnesiams nuo šios programos baigimo, dirba 80,6 proc. asmenų. Sunkiausiai darbo rinkoje integruojasi TR2 kategorijos traktorių vairuotojų (traktorininkų) mokymo programą baigę asmenys. Po šešių mėnesių dirba – 51,2 proc.

Vairuotojų kvalifikaciją/kompetenciją galima įgyti 81 mokymo įstaigoje

2019 m. vairuotojų profesinį mokymą vykdė 81 mokymo įstaiga. Populiariausios išliko uždarnosios akcinės bendrovės „ARV-Auto“ ir „Kauno Naujamiesčio darbo rinkos mokymo centras“ (integracijos lygis po 6 mėn. atitinkamai 75,8 proc. ir 70,6 proc.).

Mokymo įstaiga	Asmenų sk. (pradėjo dalyvauti)	Efektyvumas (dirba po 6 mėn.)
UAB „ARV-Auto“	228	75,8%
UAB „Kauno Naujamiesčio darbo rinkos mokymo centras“	219	70,6%
UAB „Rigveda“	145	76,9%
UAB „Biceda“	128	73,0%
UAB „DORKANAS“	125	68,9%

UAB „LT Respublikos vairavimo mokykla“	122	73,2%
Panevėžio darbo rinkos mokymo centras	102	71,8%
UAB „Kelio iliuzija“	94	74,1%
UAB „Vilniaus viešasis transportas“	85	88,2%
UAB „LDV UNIO“	83	71,6%
Klaipėdos Ernesto Galvanausko profesinio mokymo centras	82	65,3%
Viešoji įstaiga Šiaulių darbo rinkos mokymo centras	68	63,9%
UAB „Bareikio vairavimo mokykla“	65	66,7%
UAB „SDG akademija“	63	78,4%
UAB „Vairolita“	59	73,5%
Viešoji įstaiga Vilniaus Jeruzalės darbo rinkos mokymo centras	53	65,5%
UAB „SDG“	46	57,1%
UAB „D. Adomavičiaus vairavimo mokykla“	42	78,4%
UAB „Mokymo žiedas“	41	50,0%
Plungės technologijų ir verslo mokykla	37	66,7%

Darbo rinkoje įsitvirtino 88,2 proc. asmenų, autobuso ar troleibuso vairuotojo profesiją įgijusių UAB „Vilniaus viešasis transportas“. Trys iš keturių asmenų, vairuotojo profesiją įgijusių UAB „Rigveda“, UAB „SDG akademija“ ir UAB „D. Adomavičiaus vairavimo mokykla“, praėjus 6 mėn. po mokymo, dirba.

Pagrindinės tendencijos

2019 m. ketvirtą ketvirtį transporto ir saugojimo sektoriaus įmonėse dirbo 110,9 tūkst. arba 8,0 proc. visų užimtųjų. Per metus užimtųjų skaičius šiame sektoriuje išaugo 20,7 proc. ir šiuo metu dirba didžiausias skaičius užimtųjų per pastaruosius ketverius metus.

Transporto ir saugojimo sektoriaus problema – darbuotojų atlyginimai ir socialinės garantijos. Šis sektorius išsiskiria 16,4 proc. mažesniu vidutiniu mėnesiniu bruto darbo užmokesčiu nei šalies vidurkis. Ateityje darbo užmokestis didės dėl pasikeitusio į užsienio komandiruotes vykstančių darbuotojų dienpinigių apmokestinimo pajamų mokesčiu reglamentavimo.

Transporto ir saugojimo sektoriaus darbdaviai Užimtumo tarnyboje per ketvirtį registruoja vidutiniškai 4,7 tūkst. laisvų darbo vietų. 2019 m. registruota 21,8 tūkst. darbo pasiūlymų, t. y. 31,6 proc. daugiau nei 2018 m. Kas antras darbo pasiūlymas transporto ir saugojimo sektoriuje registruotas Šiaulių ir Vilniaus miestų savivaldybėse.

Užimtumo tarnybos apklausoje dalyvavę transporto ir saugojimo sektoriaus darbdaviai 2020 m. planuoja didinti darbo vietų skaičių. Daugiausia naujų darbo vietų planuoja sukurti krovininio kelių transporto ir keleivių vežimo autobusais mieste ar priemiestyje veikla užsiimančios įmonės.

Daugiausia darbo pasiūlymų – tarptautinio krovinio vežimo transporto priemonės vairuotojams ir vairuotojams ekspeditoriams. Pastaruosius dvejus metus vairuotojų paklausa viršija pasiūlą penkis kartus. Tarptautinio krovinio vežimo transporto priemonės vairuotojo profesija nuo 2017 m. I pusmečio nuolat įtraukiama į profesijų, kurių darbuotojų trūksta Lietuvos Respublikoje, sąrašą. 2019 m. vienas tarptautinio krovinio vežimo transporto priemonės vairuotojas, ieškantis darbo, galėjo rinktis iš 27 laisvų darbo vietų.

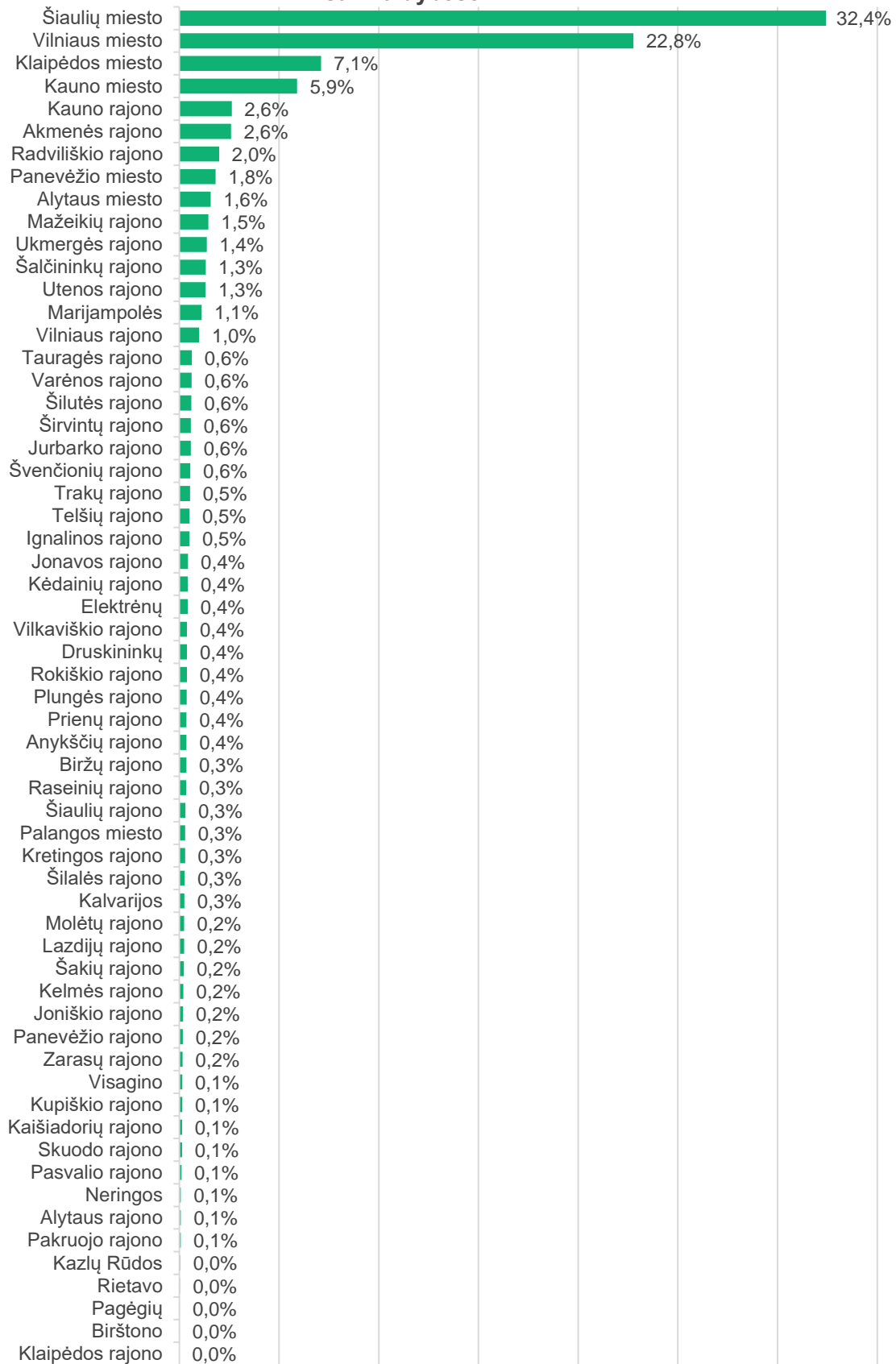
Transporto ir saugojimo sektoriaus įmonės vairuotojų trūkumo problemą, kylančią dėl nedidelio susidomėjimo profesija, demografinės krizės ir Lietuvos vairuotojų prioriteto geresnėms darbo sąlygoms Vakarų Europoje, sprendžia ieškodamos vairuotojų iš trečiųjų šalių (dažniausiai iš Ukrainos ir Baltarusijos). 2019 m. tarptautinio krovinio vežimo transporto priemonės vairuotojais dirbo 20 tūkst. trečiųjų šalių piliečių.

Vidutinis darbo užmokestis transporto ir saugojimo sektoriaus įmonėse, Eur
2019 m. I pusm.

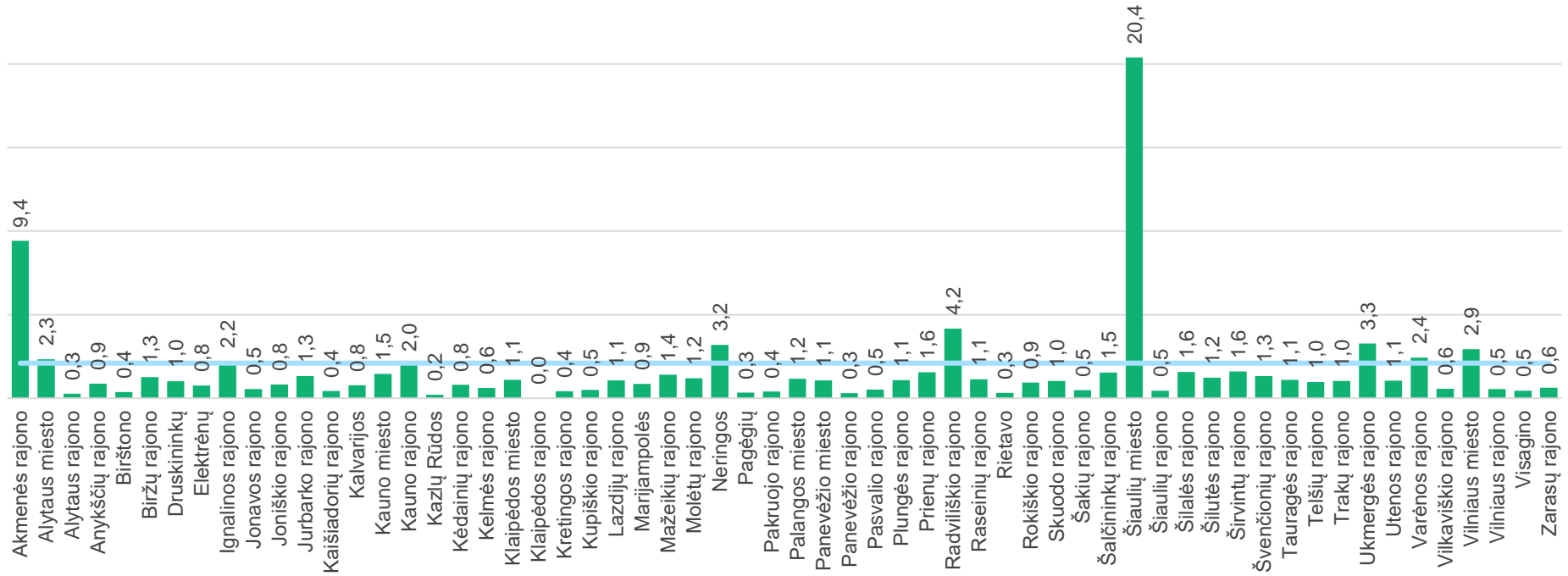
Šaltiniai: „Sodra“ ir Užimtumo tarnybos skaičiavimai

**Laisvų darbo vietų transporto ir saugojimo sektoriuje dalis
savivaldybėse**

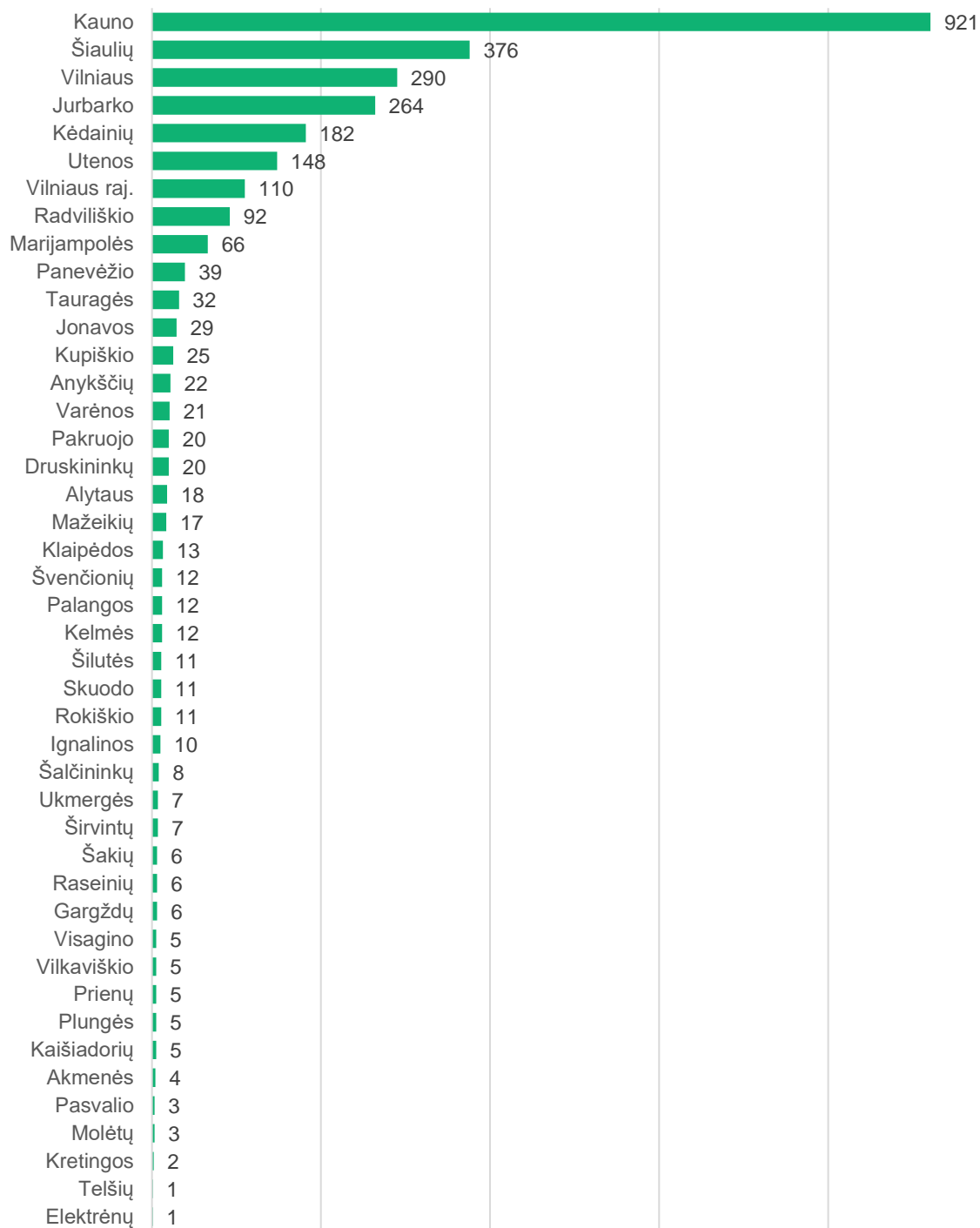
Šaltinis: Užimtumo tarnyba

Laisvų darbo vietų ir darbo ieškančių asmenų santykis transporto ir saugojimo sektoriuje pagal savivaldybes

Šaltinis: Užimtumo tarnyba

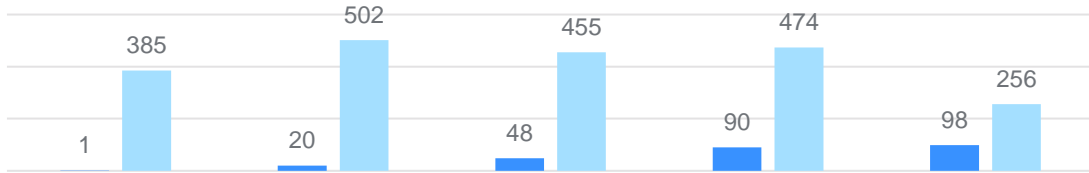
Užimtumo tarnybos apklaustų transporto ir saugojimo sektoriaus darbdavių 2020 m. planuojamų steigti naujų darbo vietų skaičius pagal savivaldybes

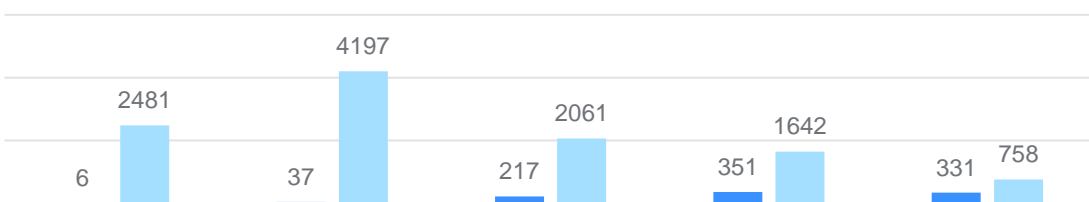
Šaltinis: Užimtumo tarnybos duomenys

Vairuotojų pasiūla ir paklausa apskrityse
2019 m. sausio–rugsėjo mėn.

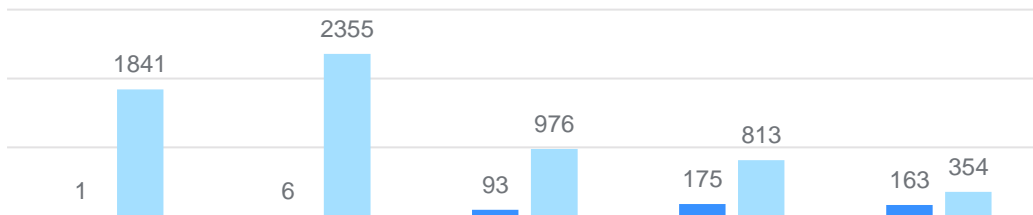
Vairuotojai Alytaus apskrityje

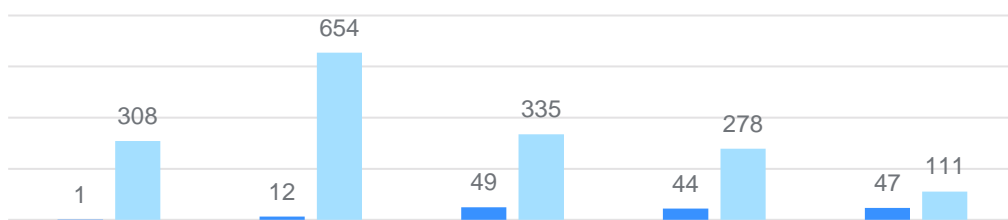
Vairuotojai Kauno apskrityje

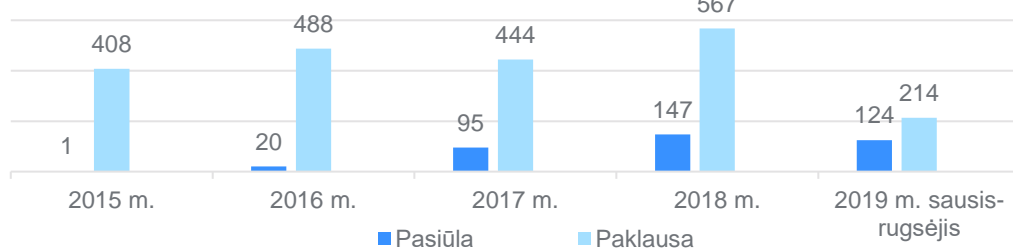
Vairuotojai Klaipėdos apskrityje

Vairuotojai Marijampolės apskrityje

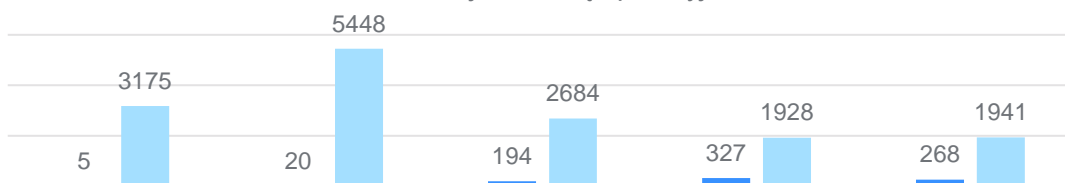

Vairuotojai Panevėžio apskrityje

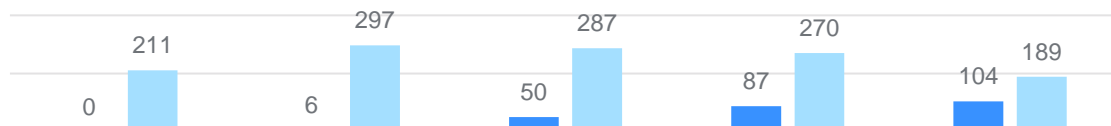

Šaltinis: Užimtumo tarnyba

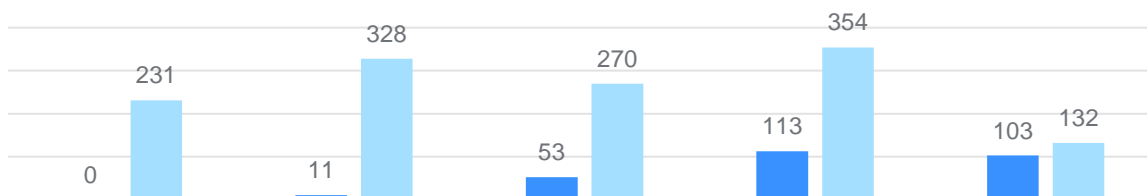
Vairuotojai Šiaulių apskrityje

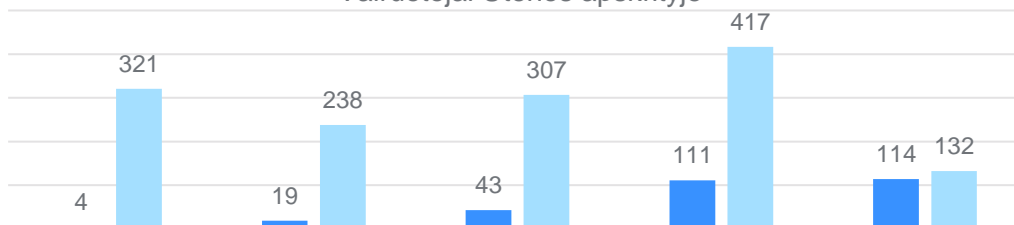
Vairuotojai Tauragės apskrityje

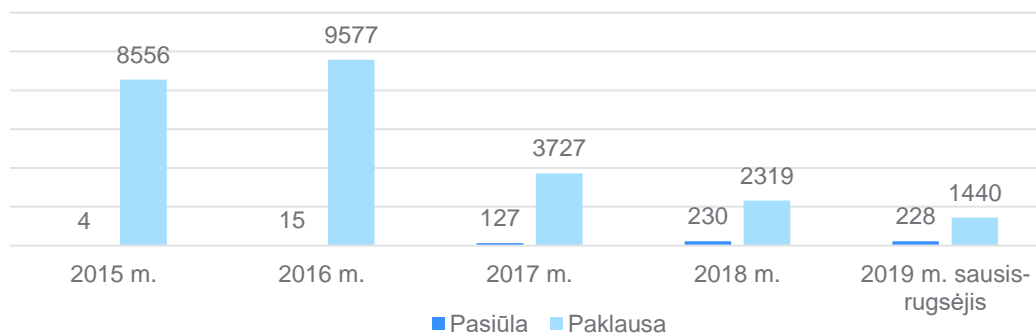
Vairuotojai Telšių apskrityje

Vairuotojai Utenos apskrityje

Vairuotojai Vilniaus apskrityje

■ Pasiūla ■ Paklausa

Šaltinis: Užimtumo tarnyba

Profesinio mokymo programų, suteikiančių įvairių transporto priemonių vairuotojų kvalifikaciją / kompetenciją, apimtis ir efektyvumas 2016–2018 m.

Nuo 2016 m., plečiantis tarptautinių pervežimų rinkai, darbo rinkoje išaugo tarptautinių pervežimų vairuotojų poreikis. Šias profesinio mokymo programas renkasi kas trečias asmuo, nusprendęs įgyti paklausia darbo rinkoje profesiją.

2016 m. vairuotojų mokymo programas rinkosi 30,5 proc. visų darbo ieškančių asmenų, pradėjusių dalyvauti profesinio mokymo priemonėje. Dalyvavimą programose nutraukė tik 1,1 proc. dalyvių. Praėjus 3 mėn. po mokymų baigimo, dirbo 56 proc., o po 6 mėn. sėkmingai dirbo trys iš keturių klientų, pasirinkusių šią profesiją. Po 12 mėn. pas tą patį darbdavį dirbo 41 proc. dalyvių, o įvertinus antrą darbovietę, šis rodiklis siekė 67,2 proc. Vairuotojų integracijos į darbo rinką lygis po 12 mėn. 2016 m. buvo 7,6 procentinio punkto didesnis nei kitų profesijų.

Teritorinė darbo birža	Dalyviai						Efektyvumas		
	Pradėjo dalyvauti PM iš viso	Iš jų vairuotojų PM programose	Vairuotojų MP, proc.	Dalyvavo per 2016 m. vairuotojų rengimo MP	Baigė dalyvavimą	Nutraukė dalyvavimą	po 3 mėn.	po 6 mėn.	po 12 mėn.
Alytaus	1156	323	27.9	466	322	9	44%	68%	73%
Kauno	3190	874	27.4	1460	907	14	73%	87%	71%
Klaipėdos	1898	589	31.0	876	620	11	58%	75%	69%
Marijampolės	1021	306	30.0	463	314	1	35%	63%	58%
Panevėžio	1627	379	23.3	599	408	17	64%	74%	65%
Šiaulių	1612	373	23.1	536	375	3	45%	64%	61%
Tauragės	949	307	32.3	428	309	0	69%	82%	62%
Telšių	1063	311	29.3	467	328	0	62%	76%	72%
Utenos	1042	325	31.2	485	330	3	46%	63%	64%
Vilniaus	3637	1450	39.9	2209	1493	26	48%	71%	68%
Iš viso / vidutiniškai	17195	5237	30.5	7989	5406	84	56%	74%	67%

2017 m. vairuotojų mokymo programas rinkosi 33,8 proc. asmenų, pradėjusių dalyvauti profesinio mokymo priemonėje. Dalyvavimą programose nutraukė 3,8 proc. dalyvių. 2017 m. integracijos į darbo rinką lygis sumažėjo. Po 3 mėn., įgiję kvalifikaciją, dirbo 50 proc., o po 6 mėn. – 67 proc. klientų, pasirinkusių šią profesiją, po 12 mėn. pas tą patį darbdavį dirbo 36 proc. dalyvių, o įvertinus antrą darbovietę, šis rodiklis siekė 68 proc. ir buvo didesnis nei 2016 m. Vairuotojų integracijos į darbo rinką lygis po 12 mėn. buvo 6,4 procentinio punkto didesnis nei kitų profesijų.

Teritorinė darbo birža	Dalyviai						Efektyvumas		
	Pradėjo dalyvauti PM iš viso	Iš jų vairuotojų PM programose	Vairuotojų MP proc.	Dalyvavo per 2017 m. vairuotojų rengimo MP	Baigė dalyvavimą	Nutraukė dalyvavimą	po 3 mėn.	po 6 mėn.	po 12 mėn.
Alytaus	1374	503	36.6	825	729	23	46%	74%	57%
Kauno	3139	885	28.2	1792	1346	36	74%	87%	74%
Klaipėdos	2307	787	34.1	1407	1137	59	47%	64%	68%
Marijampolės	1109	423	38.1	737	613	9	44%	59%	67%
Panevėžio	2305	719	31.2	1127	997	41	55%	72%	62%
Šiaulių	2442	679	27.8	1054	921	146	43%	61%	61%
Tauragės	1108	446	40.3	755	597	22	52%	69%	70%
Telšių	1173	385	32.8	713	543	23	55%	75%	70%
Utenos	1355	402	29.7	732	600	12	37%	53%	62%
Vilniaus	5110	2001	39.2	3494	2980	106	44%	61%	71%
Iš viso / vidutiniškai	21422	7230	33.8	12636	10463	477	50%	67%	68%

2018 m. vairuotojų mokymo programas rinkosi 31,4 proc. visų pradėjusių dalyvauti profesinio mokymo priemonėje darbo ieškančių asmenų. Integracijos į darbo rinką lygis sumažėjo, palyginti su 2016 m. ir 2017 m. Po 3 mėn., įgijus kvalifikaciją, dirbo 40 proc. asmenų. Palyginti su 2017 m., dirbančiųjų, įgijusių vairuotojo profesiją, sumažėjo 10 proc. punktų, su 2016 m. – 16 proc. punktų. Po 6 mėn. sėkmingai dirbo 59 proc. klientų, pasirinkusių šią profesiją (sumažėjo 8 proc. punktais, palyginti su 2017 m., ir 15 proc. punkto, palyginti su 2016 m.). 2018 m. po 12 mėn. dirbo 65 proc. klientų – tai 3 proc. punktais daugiau nei kitų profesijų atstovai.

Klientų aptarnavimo departamentas	Dalyviai						Efektyvumas		
	Pradėjo dalyvauti PM iš viso	Iš jų vairuotojų PM programose	Vairuotojų MP proc.	Dalyvavo per 2018 m. vairuotojų rengimo MP	Baigė dalyvavimą	Nutraukė dalyvavimą	po 3 mėn.	po 6 mėn.	po 12 mėn.
Kauno	4089	1228	30.0	1599	1533	80	46%	63%	70%
Klaipėdos	3094	996	32.2	1289	1239	72	42%	61%	62%
Panevėžio	2542	873	34.3	1205	1152	44	36%	55%	62%
Šiaulių	2887	945	32.7	1266	1235	221	33%	51%	62%
Vilniaus	3959	1169	29.3	1571	1471	85	40%	65%	66%
Iš viso / vidutiniškai	16571	5211	31.4	6930	6630	502	40%	59%	65%

2018 m. dalyvavimą vairuotojų programose nutraukė net 7,6 proc. dalyvių. Šiaulių klientų departamente dalyvavimą mokyme nutraukė ar sutarties įsipareigojimų nevykdė 17,2 proc. klientų. Didžiausią įtaką tam turėjo žemas trišalių mokymo sutarčių lygis. Sutarties įsipareigojimų nevykdė tik 3 asmenys, sudarę trišales mokymo sutartis.

Šiaulių klientų aptarnavimo departamento skyrius	Profesinio mokymo sutartys			Sutartinių įsipareigojimų nevykdymas		
	Dvišalių mokymo sutarčių sk.	Trišalių mokymo sutarčių sk.	Dvišalių sutarčių lygis, proc.	Nevykdomų įsipareigojimų pagal dvišales sutartis sk.	Nevykdomų įsipareigojimų pagal trišales sutartis sk.	Nevykdomų įsipareigojimų lygis, proc.
Akmenės	80	0	100.0	4	0	5.0
Joniškio	84	1	98.8	10	0	11.8
Kėdainių	70	2	97.2	3	0	4.2
Kelmės	135	0	100.0	9	0	6.7
Mažeikių	208	1	99.5	7	0	3.3
Pakruojo	71	1	98.6	7	0	9.7
Radviliškio	118	0	100.0	49	0	41.5
Raseinių	2	61	3.2	1	0	1.6
Šiaulių JUS	5	3	62.5	0	0	0.0
Šiaulių m. 1-asis	316	4	98.8	123	1	38.4
Telšių JUS	8	4	66.7	0	0	0.0
Telšių sk.	79	13	85.9	5	2	5.4
Iš viso / vidutiniškai	1176	90	92.9	218	3	17.2

Mažiausias sutarties įsipareigojimų nevykdymo lygis – Raseinių skyriuje (1,6 proc.), kur trišalės vairuotojų mokymo sutartys sudaro 96,8 proc. Aukščiausias sutarties įsipareigojimų nevykdymo lygis fiksuotas Radviliškio skyriuje – 41,5 proc., kur nebuvo sutartyta nė viena trišalė sutartis.

Formalių vairuotojų profesinio mokymo programų apimčių tendencijos

2017 m. ir pirmąjį 2018 m. pusmetį buvo stebimas formalus vairuotojų mokymo apimčių mažėjimas (vidutiniškai apie 4 proc. punktus per metus). 2018 m. antroje pusėje darbo ieškančių asmenų, pasirenkančių vairuotojų mokymo programas, suteikiančias vairuotojo kvalifikaciją, skaičius išaugo ir siekia apie 60 proc.

Teritorinė darbo birža / Klientų aptarnavimo departamentas	2016 m.	2017 m.	2018 m.
Alytaus	54.2	46.9	-
Kauno	56.4	52.8	59.9
Klaipėdos	60.1	49.8	58.9
Marijampolės	56.5	57.7	-
Panevėžio	63.1	53.7	62.8
Šiaulių	67.6	60.8	61.2
Tauragės	49.8	53.4	-
Telšių	57.6	53.5	-
Utenos	60.9	62.2	-
Vilniaus	58.1	54.8	58.2
Vidutiniškai	58.4	54.3	60.1

Vairuotojų mokymo programos efektyvumas pagal vairuotojo mokymo programos tipą

2016 m. mažiausias integracijos lygis buvo po 3 mėn. nuo neformalios vairuotojų mokymo programos baigimo, didžiausias – po 6 mėn. nuo neformalaus vairuotojo mokymo programos baigimo.

Teritorinė darbo birža	Po 3 mėn.		Po 6 mėn.		Po 12 mėn.	
	Formalaus mokymo	Neformalaus mokymo	Formalaus mokymo	Neformalaus mokymo	Formalaus mokymo	Neformalaus mokymo
Alytaus	47%	28%	68%	67%	57%	62%
Kauno	72%	90%	87%	91%	72%	75%
Klaipėdos	56%	83%	75%	80%	67%	69%
Marijampolės	33%	75%	63%	67%	67%	67%
Panevėžio	64%	64%	74%	71%	60%	66%
Šiaulių	45%	40%	63%	100%	58%	69%
Tauragės	74%	39%	81%	85%	68%	71%
Telšių	66%	38%	76%	74%	71%	69%
Utenos	46%	33%	64%	50%	60%	67%
Vilniaus	49%	36%	71%	65%	71%	71%
Vidutiniškai	56%	53%	74%	75%	67%	70%

2017 m. mažiausias integracijos lygis buvo po 3 mėn. nuo formalios vairuotojų mokymo programos baigimo – 48 proc., didžiausias – po 6 mėn. nuo neformalaus ir formalus vairuotojo mokymo programos baigimo (67 proc.).

Teritorinė darbo birža	Po 3 mėn.		Po 6 mėn.		Po 12 mėn.	
	Formalaus mokymo	Neformalaus mokymo	Formalaus mokymo	Neformalaus mokymo	Formalaus mokymo	Neformalaus mokymo
Alytaus	42%	58%	73%	78%	69%	78%
Kauno	74%	73%	87%	92%	69%	75%
Klaipėdos	49%	35%	65%	53%	68%	69%
Marijampolės	43%	57%	58%	69%	57%	58%
Panevėžio	56%	44%	72%	71%	63%	69%
Šiaulių	42%	46%	59%	74%	55%	72%
Tauragės	55%	36%	72%	51%	53%	69%
Telšių	54%	68%	75%	75%	69%	76%
Utenos	35%	45%	52%	66%	58%	73%
Vilniaus	44%	44%	60%	62%	66%	70%
Vidutiniškai	50%	48%	67%	67%	64%	64%

2018 m. mažiausias integracijos lygis buvo po 3 mėn. nuo neformalios vairuotojų mokymo programos baigimo – 32 proc., didžiausias – po 12 mėn. nuo neformalaus vairuotojo mokymo programos baigimo (68 proc.).

Klientų aptarnavimo departamentas	Po 3 mėn.		Po 6 mėn.		Po 12 mėn.	
	Formalaus mokymo	Neformalaus mokymo	Formalaus mokymo	Neformalaus mokymo	Formalaus mokymo	Neformalaus mokymo
Kauno	51%	39%	65%	60%	67%	73%
Klaipėdos	51%	33%	61%	60%	60%	65%
Panevėžio	41%	28%	55%	55%	58%	66%
Šiaulių	39%	24%	51%	49%	57%	67%
Vilniaus	45%	34%	67%	61%	65%	66%
Vidutiniškai	45%	32%	60%	57%	62%	68%

Vairuotojo mokymo programų TOP 10

2016 m. darbo ieškantiems asmenims profesinis mokymas buvo organizuotas pagal 166 vairuotojų mokymo programas. Populiariausia – motorinių transporto priemonių kroviniams vežti vairuotojų mokymo programa pradinei profesinei kvalifikacijai įgyti skubos tvarka. Ją rinkosi 29,7 proc. vairuotojų mokymo programose dalyvavusių asmenų. Šios mokymo programos integracijos rodiklis po 6 mėn. nuo baigimo – 74 proc.

Mokymo programa	Dalyvių sk.	Efektyvumas (dirba po 6 mėn.)
Motorinių transporto priemonių kroviniams vežti vairuotojų mokymo programa pradinei profesinei kvalifikacijai įgyti skubos tvarka	1557	74%
Krautuvų vairuotojo mokymo programa	578	69%
TR2 kategorijos traktorių vairuotojų (traktorininkų) mokymo programa	205	66%
Motorinių transporto priemonių kroviniams vežti vairuotojų periodinio profesinio mokymo programa	203	75%
C ir CE kategorijų transporto priemonių vairuotojo mokymo programa	193	64%
Motorinių transporto priemonių keleiviams vežti vairuotojų mokymo programa pradinei profesinei kvalifikacijai įgyti skubos tvarka	191	92%
C ir CE kategorijų motorinių transporto priemonių vairuotojo mokymo programa	180	81%
C ir CE kategorijų transporto priemonių vairuotojas	114	100%
C ir CE kategorijų motorinių transporto priemonių vairuotojas	99	-
Elektrinių krautuvų ir vežimėlių vairuotojo mokymo programa	99	66%

2017 m. darbo ieškantiems asmenims profesinis mokymas buvo organizuotas pagal 176 vairuotojų mokymo programas. Populiariausia – motorinių transporto priemonių kroviniams vežti vairuotojų mokymo programa pradinei profesinei kvalifikacijai įgyti skubos tvarka, ją rinkosi 27,6 proc. vairuotojų mokymo programose dalyvavusių asmenų. Šios mokymo programos integracijos rodiklis po 6 mėn. nuo baigimo – 71 proc.

Mokymo programa	Dalyvių sk.	Efektyvumas (dirba po 6 mėn.)
Motorinių transporto priemonių kroviniams vežti vairuotojų mokymo programa pradinei profesinei kvalifikacijai įgyti skubos tvarka	1997	71.0%
Krautuvų vairuotojo mokymo programa	558	63.2%
TR2 kategorijos traktorių vairuotojų (traktorininkų) mokymo programa	295	60.4%
Motorinių transporto priemonių keleiviams vežti vairuotojų mokymo programa pradinei profesinei kvalifikacijai įgyti skubos tvarka	283	80.3%
Motorinių transporto priemonių kroviniams vežti vairuotojų periodinio profesinio mokymo programa	263	72.1%
C ir CE kategorijų motorinių transporto priemonių vairuotojas	210	66.1%
C ir CE kategorijų motorinių transporto priemonių vairuotojo mokymo programa	210	68.2%
C ir CE kategorijų transporto priemonių vairuotojas	188	67.4%
SM kategorijos savaeigių mašinų vairuotojo (traktorininko) mokymo programa	157	64.1%
Elektrinių krautuvų ir vežimėlių vairuotojo mokymo programa	149	56.3%

2018 m. darbo ieškantiems asmenims profesinis mokymas buvo organizuotas pagal 207 įvairias vairuotojų mokymo programas. Populiariausia – motorinių transporto priemonių kroviniams vežti

vairuotojų mokymo programa pradinei profesinei kvalifikacijai įgyti skubos tvarka, ją rinkosi 3,8 proc. vairuotojų mokymo programose dalyvavusių asmenų. Šios mokymo programos integracijos rodiklis po 6 mėn. nuo baigimo – 62,3 proc.

Mokymo programa	Dalyvių sk.	Efektivumas (dirba po 6 mėn.)
Motorinių transporto priemonių kroviniams vežti vairuotojų mokymo programa pradinei profesinei kvalifikacijai įgyti skubos tvarka	1920	62.3%
Krautuvų vairuotojo mokymo programa	500	61.5%
Motorinių transporto priemonių keleiviams vežti vairuotojų mokymo programa pradinei profesinei kvalifikacijai įgyti skubos tvarka	347	74.0%
Motorinių transporto priemonių kroviniams vežti vairuotojų periodinio profesinio mokymo programa	316	57.1%
C ir CE kategorijų motorinių transporto priemonių vairuotojas	207	57.8%
TR2 kategorijos traktorių vairuotojų (traktorininkų) mokymo programa	201	32.3%
C ir CE kategorijų transporto priemonių vairuotojas	150	52.3%
SM kategorijos savaeigių mašinų vairuotojo (traktorininko) mokymo programa	122	51.6%
C ir CE kategorijų transporto priemonių vairuotojo	117	52.1%
C ir CE kategorijų transporto priemonių vairuotojo mokymo programa	114	67.3%

Mokymo įstaigų, organizavusių vairuotojų profesinį mokymą, TOP 20

2016 m. vairuotojų profesinį mokymą organizavo 81 mokymo įstaiga. Kas dešimtas asmuo vairuotojo profesiją pasirinko įgyti UAB „ARV-Auto“. Praėjus šešioms mėnesiams po mokymų baigimo, dirbo 77,2 proc. šioje mokymo įstaigoje besimokiusių asmenų. Antras pasirinkimas – UAB „Kauno Naujamiesčio darbo rinkos mokymo centras“. Šios mokymo įstaigos mokinių integracija darbo rinkoje sėkmingiausia ir siekia 84,3 proc.

Mokymo įstaiga	Asmenų sk. (pradėjo dalyvauti)	Efektivumas (dirba po 6 mėn.)
UAB „ARV-Auto“	593	77.2%
UAB „Kauno Naujamiesčio darbo rinkos mokymo centras“	417	84.3%
Viešoji įstaiga Vilniaus Jeruzalės darbo rinkos mokymo centras	360	71.7%
UAB „LDV UNIO“	307	68.3%
Viešoji įstaiga Panevėžio darbo rinkos mokymo centras	294	74.2%
UAB „DORKANAS“	275	73.6%
UAB „Rigveda“	263	74.5%
UAB „Kelio iliuzija“	203	55.3%
Viešoji įstaiga Mažeikių vairuotojų mokymo centras	180	75.5%
UAB „Bareikio vairavimo mokykla“	179	62.5%
UAB „LT Respublikos vairavimo mokykla“	160	74.6%
UAB „Vlantana“	152	73.7%

Klaipėdos Ernesto Galvanausko profesinio mokymo centras	146	67.7%
UAB „Biceda“	135	86.7%
UAB „Vaido Sejūno vairavimo mokykla“	124	55.2%
Viešoji įstaiga Šiaulių darbo rinkos mokymo centras	123	72.3%
UAB „Amatų mokymo centras“	122	64.1%
IĮ „Jurbarko saugaus eismo centras“	113	55.6%
UAB „D. Adomavičiaus vairavimo mokykla“	78	77.6%
UAB „Romziga“	71	75.9%

2017 m. vairuotojų profesinį mokymą organizavo 82 mokymo įstaigos. Kaip ir 2016 m., daugiausia klientai vairuotojo profesiją rinkosi įgyti UAB „ARV-Auto“, šios mokymo įstaigos efektyvumas sumažėjo iki 74,2 proc. Geriausiai darbo rinkoje įsitvirtino vairuotojų profesijas įgijusieji UAB „Mokymo žiedas“ (81,5 proc.) ir Klaipėdos Ernesto Galvanausko profesinio mokymo centre (79,6 proc.).

Mokymo įstaiga	Asmenų sk. (pradėjo dalyvauti)	Efektyvumas (dirba po 6 mėn.)
UAB „ARV-Auto“	620	74.2%
UAB „Kauno Naujamiesčio darbo rinkos mokymo centras“	492	76.1%
Viešoji įstaiga Panevėžio darbo rinkos mokymo centras	405	63.0%
UAB „DORKANAS“	404	61.1%
UAB „LDV UNIO“	397	68.3%
UAB „Rigveda“	370	61.9%
Viešoji įstaiga Vilniaus Jeruzalės darbo rinkos mokymo centras	367	75.0%
UAB „LT Respublikos vairavimo mokykla“	351	58.5%
UAB „Kelio iliuzija“	321	70.6%
Viešoji įstaiga Šiaulių darbo rinkos mokymo centras	257	67.4%
UAB „Biceda“	223	67.0%
UAB „Vaido Sejūno vairavimo mokykla“	219	69.0%
UAB „Bareikio vairavimo mokykla“	199	78.1%
Klaipėdos Ernesto Galvanausko profesinio mokymo centras	197	79.6%
UAB Mokymo centras „ADPILIS“	188	56.0%
Viešoji įstaiga Mažeikių vairuotojų mokymo centras	169	74.5%
UAB „Vairolita“	156	57.6%
UAB „Amatų mokymo centras“	108	59.8%
UAB „Mokymo žiedas“	99	81.5%
IĮ Jurbarko saugaus eismo centras	94	76.5%

2018 m. mokymo įstaigų, organizuojančių vairuotojų profesinį mokymą, išaugo iki 87. Užimtumo tarnybos klientai vairuotojo profesiją įgyti dažniausiai pasirinko UAB „Kauno Naujamiesčio darbo rinkos mokymo centras“. Šios mokymo įstaigos klientų integracija darbo rinkoje per du metus

sumažėjo trečdaliu – iki 52,5 proc. Geriausiai darbo rinkoje įsitvirtino vairuotojo profesiją įgijusieji UAB „ARV-Auto“, po 6 mėn. dirbo 76,2 proc. asmenų.

Mokymo įstaiga	Asmenų sk. (pradėjo dalyvauti)	Efektyvumas (dirba po 6 mėn.)
UAB „Kauno Naujamiesčio darbo rinkos mokymo centras“	459	52.5%
UAB „ARV-Auto“	432	76.2%
Panevėžio darbo rinkos mokymo centras	367	58.2%
Viešoji įstaiga Šiaulių darbo rinkos mokymo centras	314	52.1%
UAB „LT Respublikos vairavimo mokykla“	283	69.4%
UAB „LDV UNIO“	271	68.2%
UAB „Rigveda“	268	64.6%
UAB „DORKANAS“	255	69.2%
Viešoji įstaiga Vilniaus Jeruzalės darbo rinkos mokymo centras	244	71.4%
UAB „Vaido Sejūno vairavimo mokykla“	213	31.9%
Klaipėdos Ernesto Galvanausko profesinio mokymo centras	210	60.2%
UAB „Kelio iliuzija“	208	53.6%
UAB „Bareikio vairavimo mokykla“	185	68.6%
UAB „Biceda“	183	68.8%
UAB „Vairolita“	163	51.8%
UAB „Mokymo žiedas“	153	59.0%
UAB Mokymo centras „ADPILIS“	101	65.2%
Viešoji įstaiga Mažeikių vairuotojų mokymo centras	100	49.3%
UAB „ROKAUTA“	99	54.5%
Plungės technologijų ir verslo mokykla	95	52.7%

